

**UCHWAŁA NR XXXIII/294/21
RADY GMINY SICIENKO**

z dnia 29 grudnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na rok 2022**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, poz.1834) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2022, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sicienko.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Sicienko

**Arkadiusz
Kazimierz Szczepaniak**

Załącznik do uchwały Nr XXXIII/294/21
Rady Gminy Sicienko
z dnia 29 grudnia 2021 r.

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2022–2022

WPROWADZENIE	2
1. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY SICIENKO	4
2. CELE PROGRAMU I ICH REALIZACJA	22
3. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE REALIZACJĘ PROGRAMU	26
4. REALIZATORZY PROGRAMU	27
5. FINANSOWANIE PROGRAMU	28
6. HARMONOGRAM REALIZACJI CELÓW I ZADAŃ PROGRAMU	28
7. MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ REALIZACJI PROGRAMU	32

WPROWADZENIE

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249) definiuje *przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą*. Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw [Sasal, 2005, s. 16–19]. Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Według statystyk policyjnych znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy:

- **Przemoc fizyczna** – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
- **Przemoc seksualna** – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności

- **Przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu.
- **Przemoc ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
- **Zaniedbanie** – to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu Karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu Karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 z późn.zm).

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona samą siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz.2268),
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r., poz.1119).
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 roku o policji (Dz.U. z 2021 r., poz.1882, 1728.)
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn.zm.)

Niniejszy Program jest spójny z Programami:

- ✓ Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy,
- ✓ Narodowym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- ✓ Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ,
- ✓ Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii,
- ✓ Strategią rozwiązywania problemów społecznych opracowaną dla Gminy Sicienko.

Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu:

- poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym,
- dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych,

- dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią,
- otwartość i chęć współpracy specjalistów,
- zwiększająca się w środowisku lokalnym świadomość , że przemoc jest złem,
- brak zgody na stosowanie przemocy.

1. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY SICIENKO

<i>Artykuł KK Kwalifikacja prawna wszczętych / stwierdzonych / zakończonych</i>				
2016 r.				
Wszczęte		Stwierdzone		Zakończone
Znęcanie się na rodziną	6	-	-	-
Groźba karalna	4	-	-	-
Rozpijanie małoletniego	0	-	-	-
Uchylenie się od płacenia alimentów	-	6	-	-
Inne	134	-	-	-
2017 r.				
Wszczęte		Stwierdzone		Zakończone
Znęcanie się nad rodziną	6	-	-	-
Groźba karalna	2	-	-	-
Rozpijanie małoletniego	0	-	-	-
Uchylenie się od płacenia alimentów	2	-	-	-
Inne	130	-	-	-
2018 r.				
Wszczęte		Stwierdzone		Zakończone
Znęcanie się na rodziną	7	-	-	-
Groźba karalna	3	-	-	-
Rozpijanie małoletniego	0	-	-	-
Uchylenie się od płacenia alimentów	27	-	-	-
Inne	104	-	-	-

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych. Raport z badań ankietowych przeprowadzonych na zlecenie Gminy Sicienko 2016 rok

W związku z procedurą „Niebieskich Kart”- sporządzone wnioski 2016 r.	2017 r.		2018 r.
Wnioski, które skierowano do Ośrodka Pomocy Społecznej	52	64	44
o w tym nowo założone	7	8	9

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych. Raport z badań ankietowych przeprowadzonych na zlecenie Gminy Sicienko 2016 rok

ZASOBY W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH WAŻNIEJSZE ODDZIAŁYWANIA PROFILAKTYCZNE DLA MŁODZIEŻY

2016

- Prowadzenie przez wykwalifikowaną kadrę dziecięcych i młodzieżowych grup socjoterapeutycznych,
- realizacja we wszystkich szkołach programów profilaktyczno-wychowawczych,
- organizacja warsztatów skierowanych do uczniów klas podstawowych i gimnazjalnych z komunikacji,
- organizowanie i finansowanie zajęć mających na celu zwiększenia kompetencji wychowawczych rodziców w ramach tzw. „Szkoły Rodzica” - liczba uczestników: 6 rodziców

2017

- prowadzenie przez wykwalifikowaną kadrę dziecięcych i młodzieżowych grup socjoterapeutycznych,
- realizacja we wszystkich szkołach programów profilaktyczno-wychowawczych,
- finansowanie zajęć rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży oraz zajęć uczących konstruktywnego sposobu spędzania wolnego czasu,
- zorganizowanie i sfinansowanie warsztatów z komunikacji skierowanych do uczniów klas podstawowych i gimnazjalnych,
- realizacja warsztatów obejmujących zjawisko cyberprzemocy,
- realizacja warsztatów dla dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania agresji i przemocy rówieśniczej,

udział w kampaniach promujących zdrowy styl życia, których celem jest utrwalenie postaw abstynenckich w środowisku dzieci i młodzieży oraz zwiększenie świadomości w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu

liczba uczestników: 14 nauczycieli i 29 rodziców

2018

prowadzenie i finansowanie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży,

realizacja we wszystkich szkołach programów profilaktyczno-wychowawczych,

finansowanie zajęć rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży oraz zajęć uczących konstruktywnego sposobu spędzania wolnego czasu,

zorganizowanie i sfinansowanie warsztatów z komunikacji skierowanych do uczniów klas podstawowych i gimnazjalnych,

realizacja warsztatów obejmujących zjawisko cyberprzemocy,

realizacja warsztatów dla dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania agresji i przemocy rówieśniczej,

organizowanie i finansowanie zajęć mających na celu zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców w ramach „Szkoły rodziców i wychowawców”

INNE ODDZIAŁYWANIA PROFILAKTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY			
<i>Inne działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży (ilość osób)</i>			
2016 r.	2017 r.		2018 r.
Kolonie i obozy z programem zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i rodzin z problemem alkoholowym	40	48	0
Kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych	0	0	0
Pozalekcyjne zajęcia sportowe realizowane w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	113	100	119

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych. Raport z badań ankietowych przeprowadzonych na zlecenie Gminy Sicienko 2016 rok

PODSTAWOWE PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII MIESZKAŃCÓW

W pierwszej części badania poprosiliśmy o ocenę ważności różnych problemów społecznych w środowisku lokalnym. Przyjętą w tych badaniach miarą ważności różnych problemów społecznych jest odsetek respondentów, którzy wskazują dany problem jako bardzo istotny. Poniższa tabela przedstawia rozkład odpowiedzi uzyskanych w badaniu mieszkańców gminy Sicienka. ***Ocena ważności lokalnych problemów społecznych przez badanych mieszkańców***

Problem	Bardzo istotny	Raczej istotny	Raczej nieistotny	Zdecydowanie nieistotny
Zanieczyszczenie powietrza (smog)	2%	21%	58%	19%
Zanieczyszczenie wody	7%	46%	37%	10%
Zanieczyszczenie krajobrazu (zaśmiecenie)	10%	37%	34%	19%
Bezrobocie	5%	12%	50%	33%
Bieda, ubóstwo	4%	12%	47%	37%
Bezdomność	4%	15%	40%	41%
Wzrost przestępczości	3%	15%	41%	41%
Kryzys rodziny	5%	11%	38%	46%
Kryzys norm moralnych	2%	11%	45%	42%

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych. Raport z badań ankietowych przeprowadzonych na zlecenie Gminy Sicienka 2016 rok

PRZEMOC W RODZINIE

PRZEKONANIA DOTYCZĄCE WYCHOWANIA DZIECI

Respondenci otrzymali propozycje czterech stwierdzeń dotyczących wychowania dzieci, z którymi mogli się zgodzić bądź też nie.

Stwierdzenie „**Aby prawidłowo wychować dziecko, należy od czasu do czasu dawać klapsa**” spotkało się z akceptacją prawie połowy respondentów – **49% mieszkańców zgadza się z takim stwierdzeniem, a 52% badanych nie zgadza się, aby kary fizyczne były zakazane prawem.**

Kolejne twierdzenie: „**Dziecko powinno bać się rodziców, wtedy łatwiej o posłuszeństwo i szacunek**” spotkało się z akceptacją 64% respondentów. Dodatkowo, **łącznie 23% badanych zdecydowanie lub raczej zgadza się ze stwierdzeniem, że stosowanie kar fizycznych hartuje dziecko i pozwala sobie lepiej radzić w przyszłości.**

Powyższe wartości pozwalają sądzić, że część mieszkańców gminy Sicienka przejawia postawy wychowawcze, które są charakterystyczne dla tradycyjnego wychowania, w którym obecna jest akceptacja wobec stosowania przemocy i kar fizycznych w stosunku do dzieci.

ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc, zarówno ta fizyczna, jak i psychiczna, jest zjawiskiem dość powszechnym w polskiej społeczności. Jest to zjawisko niezwykle trudne do zbadania, ponieważ osoby doświadczające przemocy w różny sposób zniekształcają swoje doświadczenia, np. racjonalizując zachowanie sprawcy lub go usprawiedliwiając. Z tego względu zbadaliśmy rozpowszechnienie przemocy fizycznej oraz psychicznej w środowisku lokalnym bez kierowania bezpośredniego pytania o bycie ofiarą lub sprawcą przemocy w rodzinie.

12% respondentów ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie, a kolejne 32% ma podejrzenia, że u osób które znają występuje przemoc w rodzinie.

Wśród badanych mieszkańców **tylko 43% wie do jakich instytucji może zgłosić się osoba doświadczająca przemocy w rodzinie.** Respondenci najczęściej wskazywali **ośrodek pomocy społecznej, policję oraz szpital.**

57% respondentów nie wie, gdzie szukać pomocy w sytuacji doświadczania przemocy.

Wśród badanych mieszkańców **tylko 43% wie do jakich instytucji może zgłosić się osoba doświadczająca przemocy w rodzinie.** Respondenci najczęściej wskazywali **ośrodek pomocy społecznej, policję oraz szpital.**

57% respondentów nie wie, gdzie szukać pomocy w sytuacji doświadczania przemocy.

W dalszej części ankiety badane były przekonania dotyczące przemocy oraz funkcjonujące w społeczności lokalnej mity.

Łącznie tylko 8% badanych zdecydowanie lub raczej zgadza się ze stwierdzeniem, że przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol. Warto pamiętać, że spożywanie alkoholu nasila tendencję do stosowania przemocy, ale nie jest jej bezpośrednią przyczyną. Oznacza to, że wyleczenie uzależnienia od alkoholu nie pozwala na zakończenie problemu przemocy w rodzinie.

Wśród mieszkańców gminy Sicienko jest rozpowszechnione przekonanie, że przemoc zdarza się tylko w tzw. „złych domach”. **Łącznie 45% mieszkańców uważa, że zjawisko przemocy występuje tylko w rodzinach z marginesu społecznego.** Łącznie **60%** respondentów zgadza się ze stwierdzeniem, że ofiarą przemocy w rodzinie może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna.

Poniższe wartości wskazują na relatywnie niską świadomość badanych mieszkańców na temat specyfiki przemocy. **Poniższe wartości dotyczą łącznych odpowiedzi: zgadzam się i zdecydowanie się zgadzam:**

o „Przemoc w rodzinie to prywatna sprawa, nikt nie powinien się wtrącać” – **36%**;

o „Przemoc jest tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiary” – **24%**;

o „Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych” – **32%**.

<i>Twierdzenie</i>	<i>Zdecydowanie prawdziwe</i>	<i>Raczej prawdziwe</i>	<i>Raczej nieprawdziwe</i>	<i>Zdecydowanie nieprawdziwe</i>
Przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol.	2%	6%	73%	19%
Przemoc	3%	42%	52%	3%

zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego.				
Ofiarą przemocy w rodzinie może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna.	3%	57%	35%	5%
Przemoc w rodzinie to prywatna sprawa, nikt nie powinien się wtrącać.	3%	33%	49%	15%
Przemoc jest tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiary.	5%	19%	57%	19%
Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych.	3%	29%	52%	16%

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych. Raport z badań ankietowych przeprowadzonych na zlecenie Gminy Sicienko 2016 rok

Skala zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Przemoc w rodzinie jest trudnym problemem rodziny, osoby, które jej doświadczają często nie chcą mówić o swoim problemie ze względu na strach, poczucie winy, obawę przed osądzeniem, strach przed zmianą czy też osądzeniem ze strony rodziny lub też społeczności lokalnej. Przemocy w rodzinie towarzyszy również wiele stereotypów, które powstrzymują osoby doświadczające przemocy przed udaniem, się po pomoc w związku, z czym coraz częściej zjawisko przemocy w rodzinie poruszane jest w różnych kampaniach, akcjach informacyjnych.

W od 2011 roku do 2020 roku Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Sicienku przeprowadził analizę prowadzonych procedur Niebieskiej Karty na terenie gminy Sicienko pod kontem: rodzaju stosowanej przemocy, ilości założonych niebieskich kart w poszczególnych latach, okresu prowadzenia NK, powiązania między uzależnieniem od alkoholu, a stosowaniem przemocy, instytucji które zakładały NK, liczby osób w rodzinie w których założono NK, osoby dotknięte przemocą, przemoc wobec osób starszych, dzieci

doświadczające przemocy w rodzinach gdzie prowadzona była procedura NK z podziałem na wiek, główny sprawca przemocy, udział sprawców przemocy w programach korekcyjno-edukacyjnych, podjęte działania, przyznana pomoc przez GOPS w Sicienku rodzinom w których prowadzona była procedura NK, powody zakończenia procedury NK.

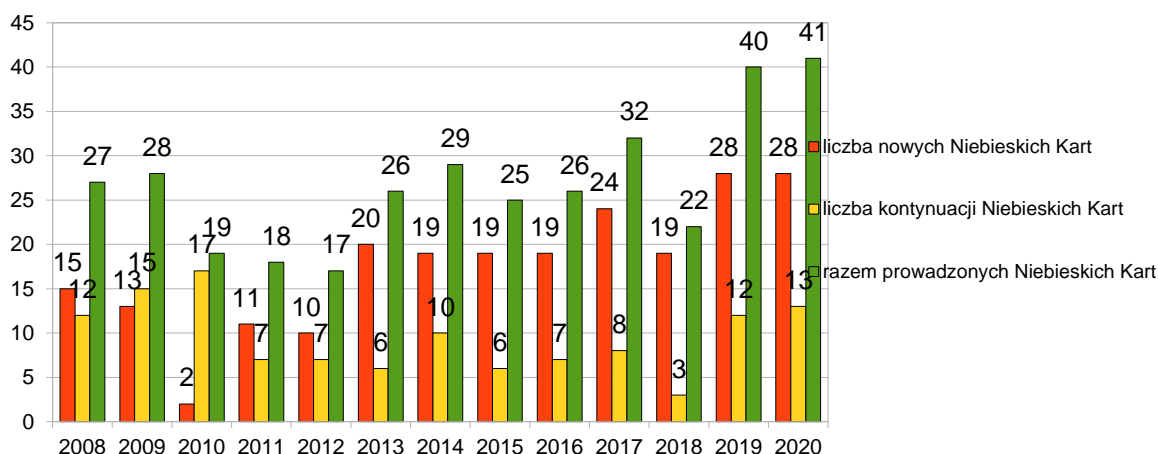
Poniższa przeprowadzona analiza pozwoli na dokładne zdiagnozowanie występowania problemu przemocy na terenie naszej gminy oraz na podjęcie działań w celu przeciwdziałania temu zjawisku.

Poniżej podajemy zestawienia wykonanej analizy.

W latach 2008-2020 wszczęto 350 procedur Niebieskiej Karty. Poniższa tabela obrazuje w poszczególnych latach ilość założonych nowych kart i kontynuacje kart założonych w poprzednich latach.

Wykres Nr 1. Liczba prowadzonych Niebieskich Kart

Liczba prowadzonych Niebieskich Kart w latach 2008-2020

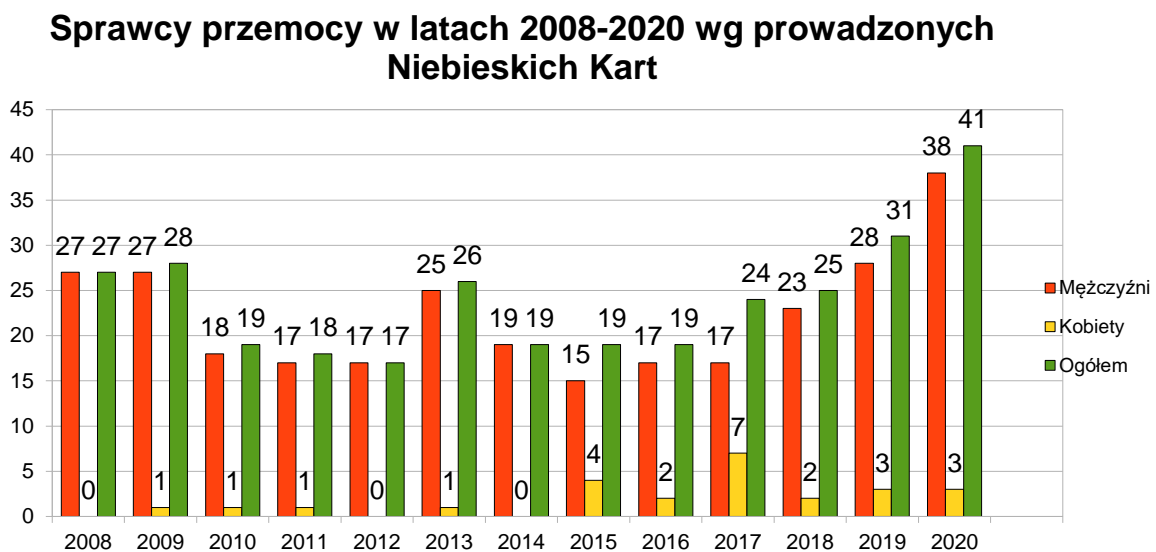
Źródło: Dane GOPS

Przedstawione dane wskazują na wysoki odsetek liczby Niebieskich kart w latach 2008-2009, następnie ich spadek w latach 2010-2012 i odnotowany wzrost w 2013 roku. Od 2014 roku ilość wszczętych procedur Niebieskiej Karty utrzymuje się na tym samym poziomie i porównywalnie kształtuje się w latach 2015 - 2018. W 2018 roku liczba założonych nowych procedur Niebieskich kart utrzymała się na poziomie 3 poprzednich lat z tym, że w tym okresie wydłużył się okres prowadzonych procedur, który miał wpływ na ogólną liczbę NK w danym roku. Dla przykładu podam, że w 2017 roku 8 prowadzonych procedur NK przeszło z

roku ubiegłego, a w 2014 roku było to 10 procedur. W 2018 roku już tylko 3 procedury NK przeszły do kontynuacji z roku ubiegłego. Można przyjąć, że w okresie ostatnich pięciu lat ilość zakładanych Niebieskich Kart i w związku z tym prowadzonych procedur utrzymuje się na tym samym poziomie. Ilość założonych nowych procedur w latach 2019-2020 była taka sama, natomiast różnica w ilości prowadzonych procedur w danym roku wynika z liczby prowadzonych procedur które przeszły z ubr. Może to świadczyć o tym, że skala przemocy na terenie naszej gminy nie ma tendencji zwyżkowej i utrzymuje się na tym samym poziomie, ale też należy zauważyć, że nie maleje. Przyczyn takiego stanu może być wiele i trzeba przy podejmowaniu kolejnych działań szczególnie się im przyjrzeć i przeanalizować.

Kolejny wykres przedstawia ilość sprawców przemocy z podziałem na płeć, na przestrzeni lat 2008-2020

Wykres Nr 2. Sprawcy przemocy w latach 2008-2020 wg prowadzonych Niebieskich Kart

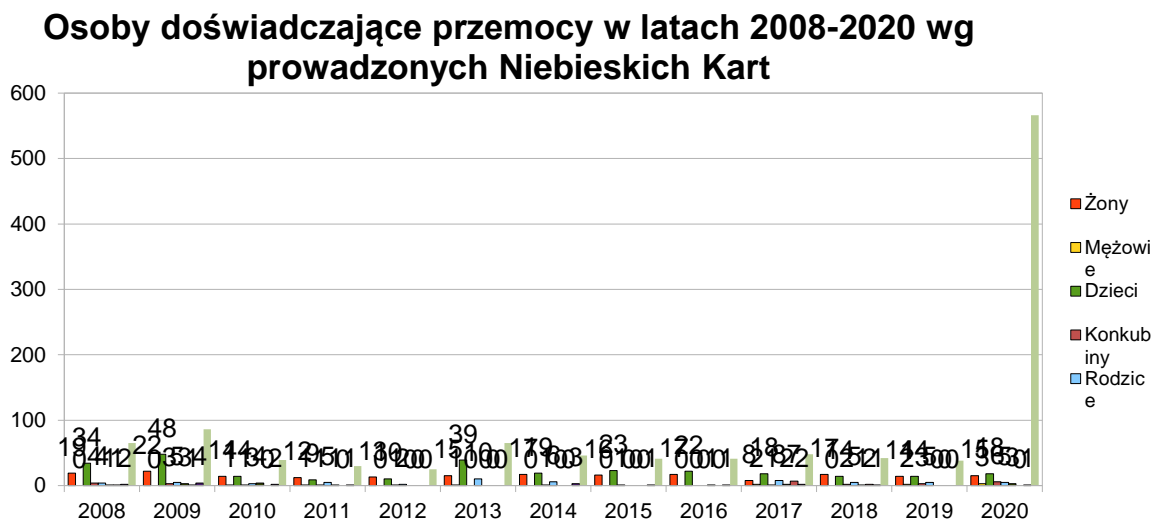
Źródło: Dane GOPS

W zdecydowanej większości sprawcami przemocy są mężczyźni. W 2009 roku GOPS odnotował pierwsze przypadki, gdzie sprawcami przemocy są kobiety i ta sytuacja powtarza się w latach 2010, 2011 i 2013. Natomiast rok 2015 przyniósł dość znaczne zmiany gdzie w 4 przypadkach sprawcami przemocy były kobiety. W 2016 roku liczba ta zmalała o połowę, by w roku kolejnym znacznie wzrosnąć, bo aż w 7 procedurach prowadzonych Niebieskich Kart sprawcami przemocy były kobiety. W 2018 roku w tym zakresie doszło do zmniejszenia liczby kobiet jako sprawców przemocy i liczba ta jest porównywalna z okresami poprzednimi.

Jednak nie bez znaczenia jest fakt, że na przestrzeni ostatnich 4 lat widzimy znaczny wzrost zjawiska przemocy, gdzie sprawcami są kobiety.

Z kolei niżej przedstawiony wykres obrazuje stosunek pokrewieństwa osób doświadczających przemocy do sprawców przemocy.

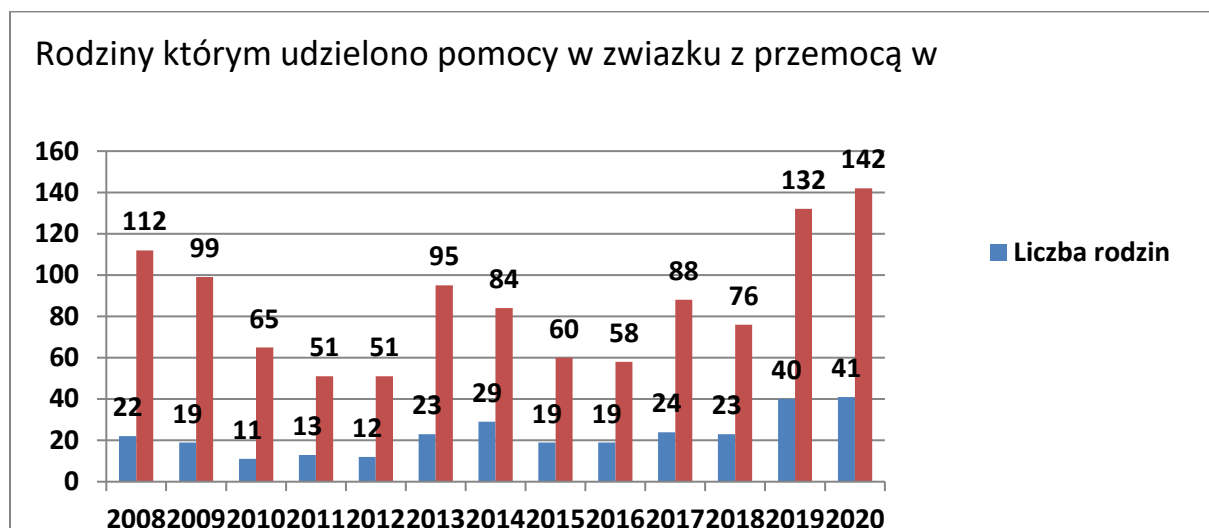
Wykres Nr 3. Osoby doświadczające przemocy w latach 2008-2020 wg prowadzonych Niebieskich Kart

Źródło: Dane GOPS

Na podstawie sporządzonych Niebieskich Kart dokonano analizy osób doświadczających przemocy z podziałem na lata, w rodzinach gdzie stosowana jest przemoc. Z powyższego zestawienia wynika, że największy odsetek osób doświadczających przemocy stanowią dzieci i żony. W 2009 roku osiągnął on najwyższą wartość tj. 22 małżonki i 48 dzieci. Po tym też roku zauważalny jest 3 letni okres spadkowy gdzie liczba dzieci i żon doświadczających przemocy wahała się w granicach od 10 do 14 osób. W 2013 roku odnotowaliśmy tendencję zwykłą gdzie 15 żon i 39 dzieci było osobami doświadczającymi przemocy. Można zatem stwierdzić, że tendencja zwykła wynika również z większej świadomości swoich praw osób doświadczających przemocy i chęci szukania rozwiązań występującego problemu poprzez wszczęcie procedury Niebieskiej Karty w rodzinie. W latach 2014 - 2018 liczba rodzin doświadczających przemocy utrzymuje się na porównywalnym poziomie. roku do chwili obecnej można uznać, że sytuacja w tym zakresie utrzymuje się na porównywalnym poziomie.

Wykres Nr 4. Rodziny, którym udzielono pomocy w związku przemocą w latach 2008-2020

Źródło: Dane GOPS

Powyższe zestawienie przedstawia ilość rodzin i liczbę osób w tych rodzinach, którym udzielono różnorodnych form pomocy. Z racji tego, że w każdej prowadzonej procedurze Niebieskiej Karty uczestniczy pracownik socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w sytuacjach które wymagały pomocy udzielano świadczeń zgodnie z ustawą o pomocy społecznej w związku z występowaniem w rodzinie problemu przemocy i analogicznie gdzie w GR był pedagog – przedstawiciel oświaty udzielał wsparcia rodziną i uczniom, tam gdzie w Grupie Roboczej pracował przedstawiciel służby zdrowia udzielona była pomoc w tym zakresie. Członkowie Grup roboczych interdyscyplinarnie rozwiązywali problemy w rodzinie i każdy jej członek udzielał wsparcia w swojej dziedzinie jeżeli sytuacja tego wymagała. Dodatkowo rodziny były informowane i kierowane do specjalistów przyjmujących w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym i tam również otrzymywali wsparcie i wymaganą pomoc.

Dane i wnioski wynikające z Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Sicienko 2020

Część mieszkańców gminy Sicienko przejawia postawy wychowawcze, które są charakterystyczne dla tradycyjnego modelu wychowania. W modelu tym obecna jest sztywna dyscyplina oraz stosowanie kar fizycznych wobec dzieci. Afirmowanie takiego modelu wychowania może często prowadzić do stosowania przemocy w rodzinie, co pokazują również wyniki badania wśród mieszkańców gminy. Łącznie 44% respondentów ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie lub podejrzewają, że tak się dzieje.

Wśród mieszkańców gminy Sicienko obserwuje się niski poziom świadomości na temat specyfiki przemocy w rodzinie. Mieszkańcy myślą schematycznie o przemocy i nie zdają sobie sprawy z najczęstszych przyczyn jej występowania, a także konieczności reagowania na przypadki podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie. Tylko 43% mieszkańców posiada wiedzę na temat instytucji, do których należy się zwrócić, by pomóc osobie, która jest ofiarą przemocy w rodzinie. Większość respondentów nie wie, gdzie szukać pomocy w sytuacji doświadczania przemocy.

Celem zwiększenia świadomości mieszkańców na temat instytucji oferujących pomoc osobom, które doświadczają przemocy w rodzinie, należałoby, na przykład, przeprowadzić na terenie gminy kampanię informacyjną dotyczącą przemocy w rodzinie oraz lokalnych instytucji, które mogą udzielać pomocy. Jedną z prostszych i najbardziej ekonomicznych metod dotarcia do dużej liczby osób byłyby plakaty oraz ulotki psychoedukacyjne zawierające informacje o lokalnych instytucjach, które niosą pomoc osobom doświadczającym przemocy.

Badanie wykazało, że cyberprzemoc stanowi dla lokalnej społeczności zauważalny problem. Co szósty respondent ma w swoim otoczeniu osoby, które padły ofiarą przestępstwa internetowego (np. włamania na konto, oszustwa, wyłudzenia, zniesławienia), a kolejne 12% nie jest pewna, ale ma podejrzenia, że tak właśnie się stało.

Wskazuje to na konieczność edukacji mieszkańców z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu, poprzez wspieranie świadomości prawnej oraz umiejętności ochrony własnych danych w sieci. Ważne jest również wskazanie mieszkańcom instytucji, do których mogą się zgłosić osoby, które padły ofiarą przestępstwa internetowego.

Działania podejmowane przez GOPS:

- ✓ praca socjalna i poradnictwo,
- ✓ kierowanie ofiar przemocy do specjalisty ds. przemocy,
- ✓ kierowanie ofiar przemocy na konsultacje medyczne,
- ✓ udzielanie wsparcia psychologicznego i w razie konieczności psychiatrycznego w ramach specjalistycznych usług opiekuńczych,
- ✓ kierowanie ofiary przemocy do grupy wsparcia,
- ✓ kontakt z policją,
- ✓ powiadomienie prokuratury o popełnionym przestępstwie,
- ✓ powiadomienie Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią o sytuacji dzieci i składanie wniosków o wgląd w sytuację rodziny, w której stosowana jest przemoc,

- ✓ powiadomienie kuratorów dla nieletnich i dorosłych - w rodzinach gdzie był dozór kuratorski,
- ✓ kierowanie do Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego w Sicienku w celu uzyskania porady prawnej w sprawie rozvodu i alimentów,
- ✓ kierowanie wniosków do GKRPA w Sicienku o leczenie odwykowe sprawcy przemocy,
- ✓ kierowanie do psychoterapeuty d/s uzależnień w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym,
- ✓ kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych,
- ✓ udzielanie schronienia ofiarom przemocy w schroniskach i ośrodkach dla ofiar przemocy,
- ✓ współpraca ze szkołą, pedagogami, wychowawcami,
- ✓ udzielanie pomocy w sporządzeniu pism procesowych,
- ✓ udzielenie wsparcia finansowego oraz rzeczowego dla ofiar przemocy znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej,
- ✓ monitorowanie sytuacji w rodzinie.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie w Sicienku

Zadania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

1. Integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Sicienku.
2. Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Sicienku.
3. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.
4. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie.
5. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

W celu właściwego realizowania zadań, w skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Sicienku powołano osoby reprezentujące następujące instytucje/służby:

-pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, przedstawiciele sądu.

Poniżej przedstawiamy zestawienia dotyczące osób objętych procedurą Niebieskiej Karty. Przedstawiamy analizę dotyczącą sprawcy przemocy, wpływu uzależnienia na stosowanie przemocy oraz wieku sprawcy. Poniższe zestawienia informują również o udzielonej dla osób doświadczających przemocy.

Osoby dotknięte przemocą

Osoby dotknięte przemocą

	małżonek/ka	dzieci	konkubent/ka	rodzice, rodzeństwo i inni
2010	0	0	0	0
2011	6	9	1	1
2012	8	12	0	1
2013	10	21	1	5
2014	5	11	0	5
2015	16	23	1	1
2016	17	22	0	2
2017	8	18	1	2
2018	6	23	3	3
2019	21	17	5	14
2020	18	38	10	11
suma	115	194	22	45

W toku prowadzonych procedur Niebieskiej Karty ustalono, że największą grupą osób będących w otoczeniu sprawców przemocy są dzieci.

Sprawca przemocy

Sprawca

	Kobieta	Mężczyzna
2011	0	8
2012	1	10
2013	2	17
2014	3	6
2015	4	15
2016	2	17
2017	7	17
2018	2	23
2019	5	39
2020	6	38

suma	32	190

W powyższym zakresie, na terenie naszej gminy nie odbiegamy od ogólnych tendencji, gdzie sprawcami przemocy są głównie mężczyźni.

wiek sprawcy	18-20	20-25	26-30	31-40	41-50	51-60	powyżej 60
2011	0	0	4	1	2	1	0
2012	0	1	0	4	1	3	1
2013	0	1	3	4	5	3	1
2014	0	1	1	1	2	1	0
2015	0	2	2	3	5	2	1
2016	0	1	3	6	5	1	1
2017	0	2	1	2	7	10	3
2018	1	4	2	6	5	4	1
2019	0	0	17	11	7	4	1
2020	0	2	5	13	9	11	1
suma	1	14	38	51	48	40	10

Największa liczba osób stosujących przemoc mieści się w ramach wiekowych 26 lat do 60 lat i taka tendencja utrzymuje się od wielu lat. Natomiast w 2018 roku mamy przypadek osoby młodej – sprawcy przemocy, która nie ukończyła jeszcze 20 lat. Mężczyzna ten stosował przemoc wobec matki. Coraz częściej prowadzimy procedury Niebieskiej Karty gdzie przemoc występuje nie tylko wobec małżonków, ale bardzo często jest zgłaszana przemoc wobec rodzeństwa, rodziców.

Ilość osób w rodzinach	2- osobowa	3- osobowa	4- osobowa	5- osobowa	6- osobowa i więcej
2011	2	0	6	0	0
2012	2	1	6	0	1
2013	1	3	9	2	3
2014	1	1	4	2	1
2015	5	3	5	3	1
2016	6	4	4	1	1
2017	4	11	2	4	3
2018	2	10	6	2	1
2019	11	12	7	8	2
2020	9	12	9	12	3

suma	43	57	58	34	16
------	----	----	----	----	----

Na terenie naszej gminy najczęściej przypadków stosowania przemocy widać w rodzinach mniej licznych. W rodzinach wieloosobowych widać tendencję malejącą.

Wiek dzieci w rodzinie z założoną NK

	0 do 3	4 do 6	7 do 9	10 do 12	13 do 15	16 do 18
2010	0	0	0	0	0	0
2011	1	1	1	3	2	1
2012	3	1	1	4	2	1
2013	6	3	1	4	2	5
2014	4	1	1	0	4	1
2015	4	6	5	4	2	2
2016	2	8	3	5	2	2
2017	2	2	4	9	3	3
2018	0	2	6	7	3	5
2019	0	3	11	5	9	2
2020	8	10	16	11	5	4
suma	30	37	49	52	34	26

Najbardziej narażoną na przemoc, w rodzinach dotkniętych przemocą na terenie naszej gminy jest grupa dzieci do 10-12 lat.

przemoc a uzależnienie			
	sprawca nadużywa alkoholu	sprawca nadużywa narkotyków	sprawca bez uzależnień
2011	8	0	0
2012	7	0	3
2013	16	2	1
2014	6	0	3
2015	13	0	6
2016	14	1	4
2017	1	2	5
2018	13	1	9
2019	28	2	12
2020	33	5	5
suma	139	13	48

Główny czynnik ryzyka stosowania przemocy w rodzinie w gminie Sicienko to alkohol.

Stosowana przemoc w rodzinie z założoną NK

	Psychiczna	Fizyczna	Seksualna	Ekonomiczna
2010	0	0	0	0
2011	8	5	0	2
2012	10	8	1	0
2013	18	17	2	1
2014	9	7	1	0
2015	17	7	0	0
2016	16	9	0	1
2017	24	15	0	1
2018	21	18	0	3
2019	16	34	0	0
2020	38	29	0	14
suma	177	149	4	22

Z przytoczonego zestawienia ewidentnie wynika, że główny rodzaj stosowania przemocy to przemoc psychiczna i fizyczna. Rzadziej mamy do czynienia z przemocą seksualną czy ekonomiczną

Okres prowadzenia NK

	krócej niż rok	1 rok	2 lata	3 lata i dłużej
2010	0	0	0	0
2011	5	2	1	0
2012	9	1	0	0
2013	17	1	0	0
2014	9	0	0	0
2015	17	2	0	0
2016	18	1	0	0
2017	24	0	0	0
2018	23	0	0	0
2019	39	1	0	0
2020	40	1	0	0
suma	201	9	1	0

Okres prowadzenia procedury Niebieskiej Karty jest różny. Jak widać z powyższego zestawienia, zdecydowana większość procedur prowadzona jest krócej niż rok. W zdecydowanej większości procedury trwają 4-8 m-cy. W przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności prowadzenia Procedury Niebieskiej Karty jest to okres 2-3 miesięcy. Aktualna tendencja jest taka by nie przedłużać prowadzonych procedur i maksymalnie kończyć je, w sytuacjach trudnych nie dłużej niż rok.

Powody zakończenia NK

	przemoc ustała §18 ust.1 pkt 1	brak zasadności §18 ust.1 pkt 2	zgon sprawcy	zmiana miejsca zamieszkania sprawcy/ofiary
2011	0	0	1	0
2012	10	0	0	1
2013	9	3	0	3
2014	12	5	0	3
2015	12	3	0	2
2016	14	4	0	1
2017	20	1	0	3
2018	4	3	0	0
2019	30	9	1	0
2020	31	3	0	1
suma	142	31	2	14

Różne są powody zakończenia procedury Niebieskiej Karty. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” wskazuje, że zakończenie procedury może nastąpić tylko w dwóch pierwszych wypadkach. § 18. 1. Zakończenie procedury następuje w przypadku: 1) ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo 2) rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań. My rozszerzyliśmy w zestawieniu dwa kolejne powody, które uważaliśmy, że są ważne dla zobrazowania sytuacji w tym zakresie. Jak z powyższego zestawienia wynika, w największej ilości przypadków zakończenie procedury Niebieskiej Karty następuje w przypadku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia

o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

Wnioski do Prokuratury		Wnioski o leczenie odwykowe		Wyroków skazujących	
2010	0	2010	0	2010	0
2011	3	2011	2	2011	1
2012	5	2012	3	2012	0
2013	2	2013	3	2013	1
2014	3	2014	3	2014	1
2015	4	2015	5	2015	2
2016	5	2016	3	2016	0
2017	2	2017	6	2017	0
2018	7	2018	7	2018	3
2019	10	2019	3	2019	5
2020	7	2020	9	2020	1
suma	48	suma	44	suma	14

Wielokrotnie na przestrzeni lat występujemy w działaniach interdyscyplinarnych z wnioskami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przemocy. W tym zakresie borykamy się z wieloma problemami. Najczęściej prokuratura umarza postępowanie z uwagi na fakt, że ofiara nie składa zeznań, co nie znaczy, że przemoc ustała w tej rodzinie. Jak widać z powyższego zestawienia na 31 wniosków tylko 8 spraw zostało skierowanych do sądu i zapadły wyroki skazujące. Jest to bardzo niski odsetek w stosunku do problemu. Niestety prokuratura nie jest zaangażowana w podejmowanie działań zmierzających do przeciwdziałania przemocy. Organizowaliśmy na przełomie tych kilku lat, spotkania, narady, szkolenia na które byli zapraszani przedstawiciele prokuratury i sądu. Nikt z tych instytucji nie zainteresował się tym problemem przemocy na terenie gminy Sicienko. Prokuratura składa wnioski do sądu tylko w tych przypadkach kiedy są namacalne dowody stosowania przemocy, a najlepiej obrażenia potwierdzone obdukcją. W sytuacjach, głównie przemocy psychicznej, właściwie wszystkie doniesienia do prokuratury mamy umarzone. Niestety jest to tendencja ogólnopolska. Problem braku zainteresowania sprawami przeciwdziałania przemocy dotyka wszystkie instytucje wymiaru sprawiedliwości. Ostatnio w ramach prowadzonej pracy Grup Roboczych motywujemy osoby doświadczające przemocy o składanie zażaleń na umorzenie postępowania przez prokuraturę. Okazuje się, że te działania

choć w części są skuteczne. W ubiegłym roku złożone zażalenia na umorzenie postępowania przez prokuraturę doprowadziły w dwóch przypadkach do skierowania aktu oskarżenia do sądu.

Ilość założonych Niebieskich kart przez służby do tego powołane:

Instytucja, która założyła Niebieską Kartę

	Policja	GOPS	Oświata	Służba zdrowia	GKRPA
2011	4	4	0	0	0
2012	4	6	0	0	0
2013	13	4	1	0	0
2014	11	6	2	0	0
2015	15	3	1	0	0
2016	12	7	0	0	0
2017	16	7	0	0	0
2019	10	9	0	0	1
2020	19	9	0	0	0
Razem	104	55	4	0	1

Jak z powyższego zestawienia wynika głównie dwie instytucje zakładają Niebieskie Karty. Problemem w dalszym ciągu jest współpraca ze służbą zdrowia. Na przestrzeni ostatnich 10 lat służba zdrowia nie założyła żadnej Niebieskiej Karty, a trudno uwierzyć by się nie zetknęła z przemocą w rodzinie.

Utworzenie i działanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Sicienku ma znaczący wpływ na wypracowanie jednolitych procedur postępowania służb i instytucji w sytuacjach kryzysowych związanych z występowaniem przemocy, edukację osób działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz aktywizację działań instytucji odpowiedzialnych za udzielenie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie. W ramach monitoringu członkowie grup roboczych uczestniczyli w wyjazdowych spotkaniach w teren, co znacznie ułatwiało pracę ze sprawcami przemocy i nasze działania były bardziej skuteczne.

Dane i wnioski wynikające z Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Sicienko 2020

Część mieszkańców gminy Sicienko przejawia postawy wychowawcze, które są charakterystyczne dla tradycyjnego modelu wychowania. W modelu tym obecna jest sztywna dyscyplina oraz stosowanie kar fizycznych wobec dzieci. Afirmowanie takiego modelu wychowania może często prowadzić do stosowania przemocy w rodzinie, co pokazują również wyniki badania wśród mieszkańców gminy. Łącznie 44% respondentów ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie lub podejrzewają, że tak się dzieje. Wśród mieszkańców gminy Sicienko obserwuje się niski poziom świadomości na temat specyfiki przemocy w rodzinie. Mieszkańcy myślą schematycznie o przemocy i nie zdają sobie sprawy z najczęstszych przyczyn jej występowania, a także konieczności reagowania na przypadki podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie. Tylko 43% mieszkańców posiada wiedzę na temat instytucji, do których należy się zwrócić, by pomóc osobie, która jest ofiarą przemocy w rodzinie. Większość respondentów nie wie, gdzie szukać pomocy w sytuacji doświadczania przemocy.

Celem zwiększenia świadomości mieszkańców na temat instytucji oferujących pomoc osobom, które doświadczają przemocy w rodzinie, należałoby, na przykład, przeprowadzić na terenie gminy kampanię informacyjną dotyczącą przemocy w rodzinie oraz lokalnych instytucji, które mogą udzielać pomocy. Jedną z prostszych i najbardziej ekonomicznych metod dotarcia do dużej liczby osób byłyby plakaty oraz ulotki psychoedukacyjne zawierające informacje o lokalnych instytucjach, które niosą pomoc osobom doznającym przemocy.

Badanie wykazało, że cyberprzemoc stanowi dla lokalnej społeczności zauważalny problem. Co szósty respondent ma w swoim otoczeniu osoby, które padły ofiarą przestępstwa internetowego (np. włamania na konto, oszustwa, wyłudzenia, zniesławienia), a kolejne 12% nie jest pewna, ale ma podejrzenia, że tak właśnie się stało.

Wskazuje to na konieczność edukacji mieszkańców z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu, poprzez wspieranie świadomości prawnej oraz umiejętności ochrony własnych danych w sieci. Ważne jest również wskazanie mieszkańcom instytucji, do których mogą się zgłosić osoby, które padły ofiarą przestępstwa internetowego.

2. CELE PROGRAMU

Główne cele niniejszego Programu to:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Sicienko

- 2) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 3) zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
- 4)

Cele ogólne będą realizowane przez:

- 1) budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy,
- 2) diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Sicienko,
- 3) podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie,
- 4) udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- 5) oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

Realizacja celów Programu zakłada:

- 1) uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie na terenie Gminy Sicienko,
- 2) promowanie modelu rodziny wolnej od przemocy,
- 3) edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- 4) działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Realizacja celów Programu:

CEL 1 - Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Sicienko

Działania:

1. Współpraca w ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie:

- pracownicy socjalni,
- przedstawiciele oświaty,
- przedstawiciele policji,
- kuratorzy sądowi,
- przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- przedstawiciele służby zdrowia,
- przedstawiciele organizacji pozarządowych,
- inni w zależności od rodzaju problemów,

Zadania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie i grup roboczych:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,

- zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat przemocy w rodzinie, możliwości przeciwdziałania zjawisku oraz sposobów reagowania i uzyskania pomocy,
- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- podejmowanie działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą,
- inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą,
- udział w działaniach edukacyjno-informacyjnych,

2. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy:

- wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujących zachowania nieagresywne,
- dystrybucja ulotek i informacji na temat przemocy i jej skutków,

3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec problemu przemocy w rodzinie

- stałe podnoszenie wiedzy i umiejętności poprzez uczestnictwo w szkoleniach członków zespołu interdyscyplinarnego,
- zwiększenie kompetencji służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szkolenia, konferencje.

CEL 2 - Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Działania:

- 1) Przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu lub substancji psychoaktywnych, stosującymi przemoc;
- 2) Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią o obowiązek podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych;
- 3) Koordynacja działań na rzecz rozwiązywania problemów indywidualnych danej rodziny oraz problemów społecznych.

- 4) Wdrożenie do systemu szkolenia służb związanych z rozpoznawaniem przemocy w rodzinach, kontaktem z ofiarami i sprawcami przemocy oraz podejmowaniem działań o charakterze interwencyjnym i pomocowym.
- 5) Doskonalenie metod interwencji i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”.
- 6) Upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 7) Upowszechnianie wytycznych do realizacji działań interwencyjnych, psychologicznych oraz oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc wobec najbliższych.
- 8) Prowadzenie edukacji nt. zjawiska przemocy w rodzinie, możliwości przeciwdziałania i sposobów reagowania.

CEL 3 - Zwiększenie pomocy i ochrony ofiarom przemocy w rodzinie

Działania:

Zadania Punktu Informacyjnego dla Ofiar Przemocy:

- dążenie do zmiany świadomości i postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej,
 - udzielanie informacji w zakresie procedur prawnych postępowania w zakresie przemocy
 - pomoc w przygotowaniu pism procesowych,
 - informowanie o możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej,
 - uświadamianie ofierze jej prawa do nietykalności osobistej,
 - zmotywowanie poszkodowanej/ poszkodowanego do podjęcia wszelkich działań zmierzających do poprawy własnej sytuacji życiowej,
 - udzielanie informacji dotyczącej procedury Niebieskiej Karty,
 - udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i w specjalistycznych ośrodkach wsparcia,
 - kierowanie na indywidualne konsultacje do specjalisty ds. przemocy
- 1) Organizacja i finansowanie schronienia ofiarom przemocy znajdującym się w trudniej sytuacji.

- 2) Finansowanie specjalistów w zakresie indywidualnych konsultacji dla ofiar i sprawców przemocy domowej.
- 3) Promocja ogólnopolskiego systemu pomocy ofiarom przemocy „Niebieska Linia”.
- 4) Koordynacja działań różnych podmiotów na rzecz rozwiązywania problemów indywidualnych danej rodziny oraz problemów społecznych.
- 5) Wdrażanie procedury „Niebieskiej Karty” poprzez:
 - a) przygotowanie i dystrybucję odpowiednich materiałów informacyjno - edukacyjnych dot. działalności placówek pomocowych dla ofiar przemocy,
 - b) przygotowanie i dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych dot. zjawiska przemocy domowej (informatory , ulotki, plakaty itp.).

Zagrożenia w realizacji zadań:

- ☞ stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie,
- ☞ bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- ☞ brak współpracy rodziny w zakresie przezwyciężania kryzysów,
- ☞ problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach,
- ☞ ubóstwo,
- ☞ brak infrastruktury socjalnej w gminie,
- ☞ zbyt mała współpraca interdyscyplinarna ze służbą zdrowia,
- ☞ brak motywacji ekonomicznej dla członków zespołu interdyscyplinarnego,
- ☞ likwidacja Posterunku Policji w Sicienku,
- ☞ zbyt małe środki finansowe na realizację programu
- ☞ zbyt duże obciążenie obowiązkami służbowymi pracowników socjalnych i policji
- ☞ radykalna zmiana przepisów w zakresie przemocy w rodzinie i trudność w przewidywaniu ich stosowania
- ☞ sytuacja w kraju wywołana pandemią

4. ZASOBY UMOŻLIWIĄJĄCE REALIZACJĘ PROGRAMU

1) Zasoby kadrowe:

- a) Certyfikowany specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 1 osoba,
- b) Psycholog – 2 osoba;
- c) Radca prawny – 1 osoba
- d) Psychiatra 1 osoba

- e) Pedagodzy szkolni – 5 osób: SP Wojnowo, SP Sicienko; SP Kruszyn, SP Strzelewo, ZSP Samsieczno;
- f) Osoby przeszkolone z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 15 osób;
- g) Osoba przeszkolona z zakresu przeciwdziałania agresji – 1 osoba;
- h) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sicienku – 4 osoby;
- i) Punkt Interwencji Kryzysowej działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sicienku zatrudniający psychologa
- j) Rodzinny Punkt Konsultacyjny w Sicienku
- k) Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – 10osób.

2. Zasoby instytucjonalne:

- a) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sicienku
- b) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sicienku
- c) Służba Zdrowia:
 - 1.Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „GEMED” Ewa Zamiatała-Grzelak, Sicienko,
 - 2.Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „KAMED” Maciej Kamiński w Kruszynie,
- d) Komisariat Policji w Koronowie,
- e) Gminna Biblioteka Publiczna w Sicienku z filią w Kruszynie,
- f) Gminny Ośrodek Kultury w Sicienku, w którego skład wchodzi: Wiejski Dom Kultury w Strzelewie, Wiejski Dom Kultury w Kruszynie, Świetlica Wiejska i Schronisko Młodzieżowe w Mochlu oraz Świetlice wiejskie w miejscowościach: Dąbrówka Nowa, Gliszcz, Łukowiec, Nowaczkowo, Pawłówek, Teresin, Trzemiętowo, Trzemiętówko, Wierzchucinek, Zawada, Zielonczyn, Murucin, Wojnowo i „Zapiecek” w Samsiecznie.
- g) Szkoły: Szkoła Podstawowa w Wojnowie, Szkoła Podstawowa w Sicienku, Szkoła Podstawowa w Kruszynie, Zespół Szkolno - Przedszkolny w Samsiecznie, Szkoła Podstawowa w Strzelewie.

5. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorzy:

- a) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sicienku,
- b) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sicienku,

c) Służba Zdrowia:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „GEMED” Ewa Zamiatała-Grzelak, Sicienko,

-Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „KAMED” Maciej Kamiński w Kruszynie,

d) Komisariat Policji w Koronowie,

e) Szkoły: Szkoła Podstawowa w Wojnowie, Szkoła Podstawowa w Sicienku, Szkoła Podstawowa w Kruszynie, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Samsiecznie, Szkoła Podstawowa w Strzelewie,

Koordynatorem Programu jest Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Sicienku przy współudziale Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sicienku. Realizacja wyznaczonych przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie celów będzie przedmiotem stałego monitoringu i odbywać się będzie w oparciu o sprawozdanie podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Biorąc pod uwagę obecną sytuację wywołaną pandemią i związane z tym ograniczenia niemożliwym do zrealizowania wydają się zadania skierowane do dzieci i młodzieży oraz ich rodziców, zwłaszcza te w formie warsztatów. O te zadania, które wydają się konieczne ale w rzeczywistości mogą być niemożliwe do zrealizowania został pomniejszony niniejszy program. Zmiana przepisów ustawy o pomocy społecznej oraz sytuacja wywołana pandemią spowodowała, że Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie został opracowany również z ograniczeniami. Za uchwaleniem powyższego programu tylko na rok przemawia również fakt planowanych zmian przepisów od kwietnia 2022 roku, które mają znacznie zmienić formę działalności Zespołów Interdyscyplinarnych oraz zadań do realizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Te szczególne okoliczności przemawiają za tym by Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie został opracowany tylko na 1 rok.

6. FINANSOWANIE

Źródłem finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2022 są środki finansowe budżetu gminy Sicienko oraz pozyskane dotacje na realizację zadań z tego zakresu.

7. HARMONOGRAM REALIZACJI CELÓW I ZADAŃ PROGRAMU

Cel: 1 Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Sicienko				
ZADANIA	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU	RELIZATORY	TERMIN REALIZACJI
1. Współpraca w ramach gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	Ścisła współpraca z przedstawicielami instytucji w zakresie przekazywania informacji o problemie przemocy	Spotkania narady robocze z przedstawicielami: dyr.szkoł, pedagogami, przedstawicielami służby zdrowia proboszczami celem omówienia problemu art. prasowe spotkania, rozmowy	Instytucje zajmujące się przemocą GOPS GKRPA	2022-2022
	Upowszechnienie informacji nt zjawiska przemocy w rodzinie			
2. Edukacja dzieci młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy	Dystrybucja ulotek i informacji nt zjawiska przemocy określenie pojęcia przemocy jego rodzajów o form udzielania pomocy.	Liczba przekazanych ulotek do mieszkańców Art. prasowe, konferencje, spotkania informacyjne	GKRPA ZI GOPS	2022-2022
3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec problemu przemocy w rodzinie	Doskonalenie metod interwencji i pomocy ofiarom przemocy.	Szkolenia wewnętrzne wszystkich członków GZI i osób współpracujących przynajmniej raz w roku	GOPS GKRPA	
	Diagnoza problemu przemocy na terenie gminy			

Cel: 2 Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

ZADANIA	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU	RELIZATORY	TERMIN REALIZACJI
1. Zwiększenie działań interpersonalnych, edukacyjnych, szkoleniowych wobec osób stosujących przemoc	Prowadzenie rozmów z osobami uzależnionymi oraz stosującymi przemoc	Prowadzenie porad przez psychoterapeutę uzależnień w RPK, oraz przez specjalistę ds. przeciwdziałania przemocy w RPK	GKRPA ZI	2022- 2022
	Kierowanie wniosków do SR w Nakle nad Notecią o podjęcie leczenia odwykowego	Sporządzanie wniosków wraz z kompletowaniem niezbędnej dokumentacji	GKRPA	2022- 2022
	Koordinacja działań na rzecz rozwiązywania problemów indywidualnych danej rodziny oraz problemów społecznych	Opracowywanie indywidualnych planów pomocy dla rodziny	GR ZI	2022- 2022
	Upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Udział członków ZI w płatnych szkoleniach przynajmniej raz w roku	Przewodniczący ZI Członkowie Stowarzyszenia	2022- 2022
	Upowszechnianie wytycznych do realizacji działań interwencyjnych, psychologicznych oraz oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc	Kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych	Firmy szkolące zajmujące się przemocą PCPR	2022- 2022
	Zapoznavanie członków ZI z wytycznymi na powyższy temat na cyklicznych spotkaniach	ZI GKRPA	2022- 2022	

	Prowadzenie edukacji nt zjawiska przemocy w rodzinie, możliwości przeciwdziałania i sposobów reagowania	Umieszczenie na stronach BIP Sicienko i GOPS Sicienko informacji w zakresie edukacji nt. zjawiska przemocy i ich uaktualnianie raz do roku	ZI GOPS	2022- 2022
--	---	--	------------	---------------

Cel: 3 Zwiększenie pomocy i ochrony ofiarom przemocy w rodzinie

ZADANIA	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU	RELIZATORY	TERMIN REALIZACJI
1.Udzielanie pomocy i ochrony ofiarom przemocy w rodzinie	Kierowanie ofiar przemocy do Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego w celu uzyskania wsparcia psychologicznego, terapeutycznego, prawnego	Sprawozdania specjalistów w RPK w Sicienku dot. Ilości osób zgłaszających się, doświadczających przemocy	GKRPA	2022- 2022
	Organizacja i finansowanie schronienia ofiarom przemocy znajdującym się w trudnej sytuacji	Kierowanie do bezpłatnych Specjalistycznych Ośrodków dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, ośrodków wsparcia, schronisk	GOPS	2022- 2022
	Finansowanie specjalistów w zakresie indywidualnych konsultacji dla ofiar i sprawców przemocy domowej	Zatrudnienie w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym specjalistów	GKRPA	2022- 2022
	Promocja ogólnopolskiego systemu pomocy ofiarom	Zatrudnianie w Punkcie Interwencji Kryzysowej psychologa	GOPS	2022- 2022
		Propagowanie wśród	GR ZI	2022- 2022

	przemocy „Niebieska Linia”	mieszkańców Gminy zawartego porozumienia w sprawie „Niebieskiej Linii” Informowanie poprzez ulotki o możliwości korzystania z porad		
	Koordinacja działań na rzecz rozwiązywania problemów indywidualnych danej rodziny oraz problemów społecznych	Opracowywanie indywidualnych planów pomocy dla rodziny	GKRPA ZI	2022-2022
	Wdrażanie procedury „Niebieska Karta”	Przygotowanie i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych, informatory, ulotki, plakaty	GKRPA GOPS	2022-2022,

7. MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ REALIZACJI PROGRAMU

Monitorowanie realizacji Programu będzie prowadzone przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Sicienku na podstawie informacji przekazywanych przez jednostki uczestniczące w jego realizacji. Sprawozdania poszczególne jednostki składają do końca lutego 2023 roku. Roczne sprawozdanie z realizacji Programu będzie, po zakończeniu przewidzianego okresu jego realizacji i przedłożone Radzie Gminy Sicienko.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249) podjęcie uchwały o przyjęciu Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest niezbędne w celu prowadzenia przez gminę działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, które należą do zadań własnych gmin.

Realizacja zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie uchwalanego przez Radę Gminy.